

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea septembrie 2024 - ianuarie 2025**

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecătorești a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1020

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: - nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: - nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: - nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: - nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 8 puncte

Motivare:

Din examinarea hotărârilor puse la dispoziția comisiei, concluzia generală este aceea a unui stil propriu de redactare dezvoltat de candidat, concis, sobru și riguros, aplicat asupra chestiunilor controversate asupra cărora poartă litigiul dedus judecării, cu o bună capacitate de analiză și sinteză. Surprinde ușurința cu care candidatul identifică împrejurările de fapt sau chestiunile de drept asupra cărora poartă litigiul dintre părți și abilitatea de a concentra argumentele asupra acestora (de ex. hot.1, 2 trimise de candidat).

În ipoteza cauzelor care ridică probleme de drept multiple și/sau complexe, candidatul reușește, cel mai adesea, să conducă bine argumentația, oferind analize echilibrate și pertinente, dezvoltând inclusiv abilitatea de a grupa mai multe argumente, atunci când este cazul, răspunzându-le printr-un considerent comun, dar care înglobează aptitudinea de a acoperi problematica juridică de interes. Aceste concluzii sunt relevate de majoritatea hotărârilor examinate dintre cele trimise de candidat sau selectate de comisie.

Cu toate acestea, în unele cazuri, candidatul alege să nu întreprindă un efort de sinteză în ceea ce privește prezentarea cererilor părților, a considerentelor hotărârilor atacate cu apel, a criticilor și apărărilor invocate de părțile litigante în faza devolutivă, preferând preluări ample ale acestora, insuficient sistematizate și sintetizate. Astfel, în cuprinsul hotărârilor depuse de candidatul însuși, se remarcă o preluare fidelă a considerentelor primei instanțe fără schimbarea timpului verbal ori cu intercalarea unor fraze la timpuri verbale diferite, în mod nejustificat (Hotărârea nr. 1, 4, 5, 6 sau 9 dintre cele trimise de candidat, sau hotărârile nr. 8, 24, 30) și, uneori, dar cu totul izolat, ale susținerilor părților (pentru susținerile orale redată integral exemplificative sunt hotărârea nr.8 trimisă de candidat și hotărârea nr.16 selectată de comisie, iar hotărârea nr.25 este edificatoare în ce privește preluarea integrală a susținerilor părții din apel, inclusiv cu elemente de tehnoredactare diferite).

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 8 puncte

Motivare:

Sub rezerva preluării integrale a considerentelor primei instanțe ori a susținerilor părților, așa cum s-a reliefat la lit.a) și care sunt de natură a afecta caracterul coerent al expunerii, stilul de redactare sobru și concis pe care îl abordează candidatul cu regularitate în motivarea hotărârilor este însoțit de o exprimare coerentă a ideilor, într-un ansamblu unitar, bine structurat, în cuprinsul căruia, succesiunea argumentelor invocate în susținerea soluției fiind, în general, bine structurată, evidențiind un fir logic al expunerii.

Abilitatea candidatului de a identifica ușor chestiunea litigioasă din proces, evitarea frazelor lungi și utilizarea unui limbaj accesibil, în care termenii de specialitate juridică sunt armonios intercalați în exprimări ce utilizează limbajul comun, facilitează înțelegerea problematicii juridice în ansamblu, dar și a rațiunilor pentru care a fost adoptată soluția în dosar.

Fără a fi identificate erori de exprimare (cu totul izolat, în motivarea hot.26 lipsește predicatul din fraza „...ce ar putea în competența unui expert contabil”), se constată folosirea unor sintagme cum ar fi „în ceea ce privește” care, utilizate fiind în mod repetat, în fraze consecutive, alterează calitatea hotărârii din perspectiva coerenței exprimării (edificatoare în acest sens este hotărârea 23 selectată de comisie, în cuprinsul căreia această sintagmă este utilizată în debutul primelor trei alineate ale motivării instanței).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 8 puncte

Motivare:

Stilul concis, sobru și aplicat dezvoltat de candidat caracterizează și modul în care acesta argumentează soluția pronunțată în cauză. Ușurința în dezvoltarea și expunerea ideilor precum și claritatea raționamentului expus reprezintă o caracteristică generală a hotărârilor redactate de candidat.

Motivările sunt corespunzător structurate, într-un ansamblu unitar, în raport de stadiul procesual în care se găsește litigiul, existând un fir logic al expunerii raționamentului care contribuie și el la claritatea și

logica argumentației și conferă putere de convingere hotărârii pronunțate. Corelarea împrejurărilor de fapt reținute cu dispozițiile legale aplicabile în cauză și care sunt enunțate în conținutul lor numai dacă nevoia de claritate a argumentelor reclamă acest lucru, constituie și ele elemente comune ce caracterizează stilul argumentativ al candidatului. Este evidentă preocuparea candidatului în a explica, în conținutul considerentelor, într-o formă cât mai concisă, ușor de parcurs și ușor de înțeles, raționamentul care a stat la baza hotărârii pronunțate.

Fiind mai puțin analitică ci mai degrabă succintă, concisă și sintetică, în litigiile de o complexitate mai redusă, argumentația candidatului evadează uneori din zona clarității tocmai datorită manierei expeditiv prin care sunt repudiate argumentele părților, sau expuse considerentele instanței, afectând forța de convingere a hotărârii.

Astfel, comisia a identificat o serie întreagă de hotărâri în care insuficienta claritate și putere de convingere a argumentelor de fapt reținute ori a concluziilor trase, corelată cu absența unor trimiteri la dispoziții legale incidente, sunt de natură a diminua valoarea și calitatea hotărârii (exemplificativ hotărârea nr. 13, 20, 22, 26, 27 dintre cele selectate de comisie).

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Candidatul manifestă atenție în a răspunde argumentat cererilor formulate de părți iar argumentația folosită include referiri la probele administrate și la dispozițiile legale sau principiile și regulile de drept aplicabile.

În general, referirile la dispozițiile legal incidente și la regulile de drept sunt realizate cu atenție, fără o aglomerare a hotărârii cu conținutul integral al textului de lege, dacă o astfel de abordare nu este necesară în construcția logică a raționamentului, fiind pregnantă intenția candidatului de a convinge părțile cu privire la justetea argumentației instanței.

În afara de aspectele reliefate la lit.c) privitoare la calitatea argumentației, în anumite hotărâri de o complexitate mai redusă, cu totul ocazional, au fost identificate și hotărâri în cuprinsul cărora argumentarea încuviințării sau înlăturării cererilor părților să nu fie argumentată ori să se rezume generic la probele administrate și reguli de drept, fără o trimitere la dispoziții legale concrete incidente în cauză (exemplificativ hotărârea nr.2 sau 27 selectată de comisie, cu privire la argumentele care au condus la dimensionarea daunele morale, dar și hotărârea nr.18 sau 22 selectate de comisie).

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 8 puncte

Motivare:

În general, în cazul hotărârilor redactate de candidat soluția din dispozitiv este în concordanță cu considerentele hotărârii, existând un fir logic al acestora, care permite înțelegerea constatării unei anumite stări de fapt și aplicarea dispozițiilor legale la această stare de fapt. Expunerea considerentelor este făcută, în cea mai mare parte, în mod coerent și clar, succint și precis, motivările candidatului fiind accesibile și persoanelor fără pregătire juridică.

Raționamentele expuse de candidat se caracterizează, în cele mai multe cazuri, atât prin coerență cât și prin logică juridică, observându-se o corelare adecvată a circumstanțelor de fapt ale litigiului cu normele de drept incidente.

Așa cum s-a reținut însă la lit.c), în unele hotărâri, care au reliefat o problemă juridică de complexitate ori miză mai redusă, caracterul lapidar sau expeditiv al argumentației, lipsa unor răspunsuri punctuale la susținerile părților, ori neinvocarea unor temeuri juridice care să contribuie la sprijinirea concluziei instanței, sunt de natură a așeza un echivoc asupra corectitudinii argumentației din punct de vedere al logicii juridice (edificatoare sunt hotărârile indicate la lit.c. nr. 13, 20, 22, 26, 27 selectate de comisie).

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

La acest criteriu de evaluare, prima observație cu caracter general care se impune a fi reținută este cea legată redarea aproape exhaustivă și în integralitate a considerentelor instanței de fond, a concluziilor orale a părților și a motivelor expuse de părți în cuprinsul actelor de procedură depuse la dosar (apel, recurs, întâmpinare), deși nu toate aspectele redade sunt relevante pentru soluționarea litigiului. (cu titlu exemplificativ, hotărârile nr. 4, 5 sau 8 trimise de candidat)).

O altă apreciere de ordin general este legată de argumentarea propriu-zisă pe care o expune candidatul în cuprinsul hotărârilor judecătorești redactate și care este mult mai concisă, fiind evitate detaliile care nu prezintă relevanță în cauză. Se observă că stilul de redactare al candidatului, pune în evidență o capacitate ridicată de a sesiza aspectele litigioase asupra cărora trebuie să se concentreze atenția instanței precum și o abilitate de a evita aglomerarea motivării instanței cu detalii sau amănunte care nu sunt relevante în economia procesului (exemplificativ, hotărârile 1 sau 2 trimise de candidat).

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 10 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor supuse examinării comisiei, se constată că dispozitivul acestora se caracterizează prin concizie și precizie, fiind cât mai clar și complet formulat astfel încât să poată fi ușor de înțeles și conținând toate mențiunile necesare pentru a putea fi pus în executare, în ipoteza în care cuprinde dispoziții susceptibile a fi aduse la îndeplinire prin executare silită. Caracterul explicit, clar și complet al dispozitivului se remarcă mai ales în cazul hotărârilor mai complexe, în care, soluția adoptată în calea de atac a apelului evocă fondul. A fost identificată o singură hotărâre în care s-a omis indicarea în cuprinsul dispozitivului a mențiunii referitoare la instanța la care trebuie depusă calea de atac (Hotărârea nr. 4 dintre cele transmise de candidat).

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor redactate de candidat se observă abilitatea profesională a acestuia în ceea ce privește analiza și interpretarea probelor administrate în cauză, precum și importanța acestui demers pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei precum și pentru respectarea dreptului părților la un proces echitabil (exemplificativă pentru capacitatea de analiză și interpretare este hotărârea nr.6 trimisă de candidat)

În unele cazuri, forța persuasivă a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este vulnerabilizată prin particularitățile stilului mai degrabă sintetic de motivare însușit și conservat (de exemplu, în cazul corelării probelor pentru determinarea despăgubirii morale cuvenite părții – hotărârea nr.2 și 27 selectate de comisie). Tot ca o concluzie generală se observă tendința candidatului, în cadrul procesului cognitiv de analiză și interpretare a probelor administrate, de a augmenta uneori incapacitatea ori inabilitatea părții de a-și proba susținerile, lăsând a se înțelege că responsabilitatea stabilirii stării de fapt și a aflării adevărului este exclusiv a părților litigante, iar rolul judecătorului se limitează la constatarea că partea nu a dovedit susținerile afirmate.

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 10 puncte

Motivare:

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CEDO și CJUE, făcând trimitere la aceasta în considerentele hotărârilor pronunțate și redactate, atunci când problematica juridică a cauzelor respective o impune.

În acest sens, din lectura hotărârilor aflate la dispoziția comisiei a fost identificată hotărârea nr.2 dintre cele trimise de candidat în care au fost valorificate hotărârile CEDO pronunțate în cauzele Deweer împotriva Belgiei, Kart împotriva Turciei, Guérin împotriva Franței și Omar împotriva Franței) referitoare la dreptul de acces la instanță. De asemenea, în hotărârea nr.3 dintre cele trimise de candidat a fost valorificat hotărârea CJUE în cauzele conexe C-359/14 și C-475/14, privind interpretarea și aplicarea regulamentelor (CE) Roma I și Roma II, iar în hotărârea nr.30 dintre cele selectate de comisie s-a făcut trimitere la jurisprudența CJUE - cauza C-621/17, într-un litigiu privind caracterul abuziv al unor clauze ce instituiau comisioane bancare.

Referirile la aceste hotărâri nu au fost formale, ci au vizat conținutul de fond al dezlegărilor statuate, care sunt valorificate, de o manieră corespunzătoare, în soluționarea procesului.

Nu au fost identificate însă trimiteri la jurisprudența Curții Constituționale sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cuprinsul hotărârilor supuse analizei comisiei.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

În perioada supusă analizei, au fost înregistrate doar trei situații în care candidatul a întârziat în redactarea hotărârilor judecătorești (1 hotărâre și 2 opinii separate în cursul anului 2013). Începând cu anul 2014 și până în prezent, candidatul nu a înregistrat nicio hotărâre care să nu fi fost redactată în termenul legal, conform evidențelor comunicate comisiei, în contextul în care activitatea candidatului s-a încadrat în media instanței, din perspectiva volumului de muncă, a numărului de ședințe de judecată ori a hotărârilor pronunțate sau redactate. Performanțele înregistrate în ceea ce privește acest criteriu de evaluare sunt cu atât mai notabile cu cât la nivelul secției s-a înregistrat o medie de 20-30 de hotărâri anual redactate peste termenul legal, iar candidatul a îndeplinit și alte sarcini de serviciu, în principal aceea de selectare a hotărârilor judecătorești relevante în vederea publicării în Buletinul trimestrial al jurisprudenței. Aceleași performanțe notabile au fost înregistrate și în ceea ce privește durata de soluționare a cauzelor, candidatul înregistrând anual o medie de 0 – 6 luni de soluționare a dosarelor ce i-au fost deferite spre soluționare, sub media înregistrată la nivelul secției în fiecare an.

V. Punctaj total (maxim 100 puncte): - 89 puncte

Data: 2 decembrie 2024

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

Judecător **Președinte**

Judecător **.. – Membru** ..

Prof. univ. dr. **Membru** ..

